

Magisterské studium – otázky ke státním závěrečným zkouškám

Psychologie

1. Předmět psychologie, základní psychologické směry (psychoanalýza, behaviorismus, humanistická psychologie, kognitivní psychologie)

2. Vnímání a myšlení

Charakteristika vnímání. Funkce vnímání. Senzorické základy vnímání. Pojetí myšlení. Druhy myšlení. Myšlení a jazyk.

3. Paměť a učení

Vymezení pojmu paměti. Druhy paměti. Zapomínání. Vymezení pojmu učení. Druhy učení.

4. Představy a fantazie

Rozdíl mezi představou a vjemem. Druhy představ. Asociace představ. Funkce představ. Tvorba snů.

5. Emoce, jejich podstata a funkce

Pojem emoce. Dělení emocí. Polarita emocí. Emoce ve vztahu k motivaci a učení. Emoce a výkonnost.

6. Motivace

Charakteristika motivace. Biologické základy motivace. Kulturní a sociální základy motivace. Motivační procesy. Motivace a učení. Vztah motivace a chování.

7. Schopnosti

Schopnosti a dovednosti. Inteligence. Tvořivost. Možnosti jejich poznávání a rozvíjení.

8. Socializace

Pojetí socializace. Sociální učení. Princip odměn a trestů. Instrumentální vzorce chování. Interiorizace a exteriorizace. Kontrola procesu socializace. Formy sociálního učení.

9. Ego, jeho vývoj a funkce

Geneze a funkce ega. Sebepojetí. Sebeoceňování. Sebeopozorování. Sebehodnocení. Sebekontrola.

10. Sociální kognice

Proces zpracování informací. Empatie. Vnímání osob a jejich posuzování. Kategorizace. Chyby v sociální percepci osob.

11. Postoje

Pojem postoje. Centrální a okrajové postoje. Funkce postojů. Základní vlastnosti postojů. Rozdíl mezi postoji a motivy. Systém postojů. Předsudky.

12. Sociální interakce

Teorie sociální interakce. Společnost. Kultura. Evoluční základ sociálního chování. Prosociální chování. Konflikty. Agrese.

13. Komunikace

Formy komunikace. Struktura komunikace. Verbální a nonverbální komunikace. Komunikační chyby.

14. Sociální psychologie malých skupin

Charakteristika malých skupin. Struktura malých skupin. Třídění malých skupin, jejich funkce. Řízení malých skupin.

15. Problematika davu

Charakteristika davu. Druhy davů. Davové chování. Rozdíl mezi davovým a hromadným chováním.

16. Problematika stresu a dalších zátěžových situací

Pojem stres a stresor. Všeobecný adaptační syndrom. Druhy stresu. Frustrace, deprivace, konflikt, krize. Syndrom vyhoření.

17. Psychologické obrany při řešení problémů

Agrese. Útěk. Racionalizace. Projekce. Kompenzace. Somatizace. Substituce. Regrese. Represe. Negativismus. Izolace.

18. Mentální hygiena

Kritéria duševního zdraví. Pravidla mentální hygieny. Mentální hygiena pracovního prostředí.

19. Spánek

Poruchy spánku. Únava. Biorytmy.

20. Poruchy chování

Disharmonická osobnost. Vztah sociálního prostředí a poruch chování. Styly výchovy.

21. Psychodiagnostika

Charakteristika psychodiagnostiky, její význam. Vztah mezi pedagogickou a psychologickou diagnostikou. Hlavní kategorie proměnných v diagnostice.

22. Diagnostické metody

Definice pojmu diagnostická metoda. Klinické metody. Testové metody. Diagnostický proces. Diagnóza.

23. Pojetí psychické normality

Charakteristika psychické normy a normality. Psychopatologické projevy. Vztah mezi psychickým stavem a výkonností.

24. Člověk jako biologická a sociální bytost

Dědičnost. Nervová soustava. Evolučně preformované programy chování. Psychologická funkce kultury. Bazální osobnost. Modální osobnost. Sociální zkušenost.

25. Profesionální výchovné poradenství

Charakteristika profesionálního poradenství. Vztah poradce a klienta. Metody a cíle poradenství.

Literatura

- BAŠTECKÁ, B., GOLDMANN, P. *Základy klinické psychologie*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-550-4.
- FRANKL, V. E. *Teorie a terapie neuróz*. Praha: Grada, 1999. ISBN 80-7169-779-6.
- HUBEROVÁ, B. *Psychický teror na pracovišti: Mobbing*. Martin: Neografia, a.s., 1995. ISBN 80-85186-62-4.
- IRMIŠ, F. *Nauč se zvládat stres*. Praha: Alternativa, 1996. ISBN 80-85993-02-3.
- KRATOCHVÍL, S. *Základy psychoterapie*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-657-8.
Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-122-0.
- KŘIVOHLAVÝ, J. *Jak přežít vztek, zlost a agresi*. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0818-3.
- KŘIVOHLAVÝ, J. *Jak zvládat stres*. Praha: Grada Avicenum, 1994. ISBN 80-7169-121-6.
- MIKŠÍK, O. *Hromadné psychické jevy*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0930-4.
- HEWSTONE, M., STROEBE, W. *Sociální psychologie*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-092-5.
- NAKONEČNÝ, M. *Sociální psychologie*. Praha: Academia, 1999. ISBN 80-200-0690-7.
Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-0577-X. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1679-9.
- NAKONEČNÝ, M. *Základy psychologie*. Praha: Academia, 1998. ISBN 80-200-0689-3.
- NAKONEČNÝ, M. *Základy psychologie osobností*. Praha: Academia, 1993. ISBN 80-85603-34-9.
- PRAŠKO, J. *Jak se zbavit napětí, stresu a úzkosti*. Praha: Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0185-5.
- VYBÍRAL, Z. *Psychologie lidské komunikace*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-291-2.
- VYMĚTAL, J. *Základy lékařské psychologie*. Praha: Psychoanalytické nakladatelství J. Kocourek, 1994. ISBN 80-901601-3-1.
- VÝROST, J., SLAMĚNÍK, I. *Sociální psychologie*. Praha: ISV, 1997. ISBN 80-85866-20-X.
Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1428-8.
- VÝROST, J., SLAMĚNÍK, I. *Aplikovaná sociální psychologie I*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-269-6.
- VÝROST, J., SLAMĚNÍK, I. *Aplikovaná sociální psychologie II*. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-247-0042-5.